

Folkeuniversitetet

PROGRAM EFTERÅR 2022 – KOLDING

Hvordan forsker man i helligteksters brug og indhold?

Mød forskerne på Folkeuniversitetet

JOHANNE LOUISE CHRISTIANSEN

Adjunkt i religionsstudier, Syddansk Universitet

2222-072

Åbningsforelæsning ved Jeanette Varberg: Urtid

— **TID:** 14/9, 1 onsdag, kl. 18.30-20.00
PRIS: 195 kr. inkl. vin, øl, vand og snacks
UNDERVERS: Jeanette Varberg, museumsinspektør, arkæolog og forfatter, Nationalmuseet

Arkæolog Jeanette Varberg åbner efterårssæsonen på Folkeuniversitet med en forelæsning baseret på sin nye anmelderroste bog 'Urtid'. I 'Urtid' fortæller Jeanette Varberg, der til daglig er museumsinspektør på Nationalmuseet, om den ældste historie i det område, vi i dag kalder for Danmark. Anmelderne skrev, da bogen udkom i 2021: "Nutiden bringer mængder af ny viden om gamle dage, og Jeanette Varberg kan fortælle, så det hele synger". (Citāt: Weekendavisen).

Mere om bogen:

Grave, skatte og ofringer i moser er altsammen efterladte spor fra dem, som var her før os. De er små brikker i et stort puslespil, som i sidste ende giver os et billede af den ældste historie for den lille plet på jorden, som vi i dag kalder Danmark. Gennem arkæologi og historie er vi kommet tættere på vores egen urtid – og de seneste årtiers naturvidenskabelige forskning har på mange måder revolutioneret vores viden om fortiden.

Foruden overblikket over vores forhistorie er 'Urtid' også en fortælling om menneskets udvikling og samspil med den natur, vi lever i, og som til alle tider har formet vores måde at være i verden på. I bogen har Jeanette Varberg desuden et vågent øje for kvindernes rolle som andet og mere end dem, der føder børn i skyggen af mændene. (Citāt: Gads Forlag, 2021).

Jeanette Varberg er museumsinspektør, arkæolog, forfatter og foredragsholder. For bogen 'Fortidens slagmarker – krig og konflikt fra stenalder til vikingetid' modtog hun både Rosenkjærprisen og Blixenprisen. Hun skriver fast i Kristeligt Dagblad og var ekspert på DR-serien 'Historien om Danmark'. 'Urtid' er hendes seneste bog. Det vil være muligt at købe bogen til åbningsforelæsningen.

Efter forelæsningen serveres der vin, øl, vand og snacks.

- SIDE 4** Samfund & verden
- SIDE 6** Arbejdsliv, ledelse & kommunikation
- SIDE 8** Psykologi & sundhed
- SIDE 12** Natur & univers
- SIDE 14** Religion & filosofi
- SIDE 16** Arkæologi & historie
- SIDE 18** Kunst, arkitektur & design
- SIDE 20** Litteratur, film & musik

VIDEN FOR ALLE

På Folkeuniversitetet deler forskere og faglige eksperter deres viden med alle, der har lyst til nye indsigter. Der er ingen adgangskrav, og der starter nye hold med forelæsninger hele tiden. I løbet af efteråret glæder vi os særligt til at byde velkommen i Nicolai Biograf, der huser to spændende forelæsningsrækker i dagtimerne. Vi samarbejder også med Kolding Bibliotek og med museerne Trapholt og Koldinghus, hvor du kan komme med bagom sæsonens særudstillinger.

HAR DU SPØRGSMÅL?

Kontakt os på fu@fu.sdu.dk eller 65 50 27 72. Se åbningstider på fuodense.dk/kontakt.

UNDERVISNINGSTED

Alle hold foregår på Syddansk Universitet i Kolding – medmindre andet er angivet. Du kan finde adresse og lokale på alle hold på fuodense.dk/kolding. Se kort over undervisningsstedet bagest i programmet.

Folkeuniversitetet i Kolding
Universitetsparken 1
6000 Kolding

TILMELD DIG PÅ FUODENSE.DK/KOLDING

Find holdet på hjemmesiden, og betal med kort eller MobilePay.

Samfund og verden

2222-054

Tyskland 360 grader

TID: 7/9, 6 onsdage, kl. 18.45-20.30

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Tyskland er det eneste land, som vi deler landegrænse med. De er vores største handelspartner, vi deler sprogstamme, sommerhuse, bagværk, og for blot 102 år siden var en del af Danmark tysk. Vores historie er vævet tæt sammen, men alligevel ved vi ikke særlig meget om vores store nabo mod syd. Forelæserne leder os gennem de vigtige strømninger inden for tysk historie, samfund, politik, tænkning og kunst og kultur, og retter hver især blikket mod vigtige milepæle inden for deres felt. Få seks eksperter bud på, hvad man bare MÅ vide om landet lige syd for os.

07/09: Kampen om midten. Tysk politik og samfund i det 21. århundrede. Moritz Schramm, Syddansk Universitet

21/09: Krigsafslutning – Enhed – Zeitenwende. Tre stationer, der formede det moderne Tyskland. Thomas Wegener Friis, lektor i historie, Syddansk Universitet

28/09: Arkitektur, byplanlægning og design. Hans Christian Post, postdoc ved Syddansk Universitet

05/10: Tysk litteratur: Strømninger og hovedværker fra 1871 til i dag. Adam Paulsen, lektor i litteratur, Syddansk Universitet

12/10: Filosofi: Sådan tænker tyskerne. Søren Harnow Klausen, professor i filosofi, Syddansk Universitet

26/10: Tysk kunst: Bevægelser og hovedværker fra 1800 til i dag. Dea Schou, ph.d. i kunsthistorie, Syddansk Universitet

2222-099

Indblik i Europa

TID: 26/10, 7 onsdage, kl. 18.45-20.30

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Europa har været skueplads for særdeles store udfordringer i de seneste 10 år. Tænk bare på krisen i Eurozonen i kølvandet på den globale finanskrisen i 2008, spirende nationalisme, flygtningestrømme på tværs af Middelhavet, klimaforandringer, spredningen af COVID-19 og senest krigen i Ukraine. Men hvor slem er situationen egentlig lige nu? Der er dog også optimisme at spore derude, da nogle mener, at modvinden har styrket samarbejdet internt i Europa. Kan Europa løse udfordringerne og fortsat gøre sig gældende i det 21. århundrede? Få en introduktion til de største politiske udfordringer i Europa lige nu.

26/10: Stormagt eller museum? Europa i fremtiden. Jens Ladefoged Mortensen, lektor i statskundskab, Københavns Universitet

02/11: Europa og klimaforandringerne. Sebastian H. Mernild, prorektor og professor i klimaforandringer, Syddansk Universitet

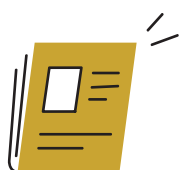
09/11: Det europæiske forsvarssamarbejde. Anne Ingemann Johansen, specialkonsulent, ph.d., Dekansekretariatet for Samfundsvidenskab, Syddansk Universitet

16/11: Europa, migrationskrisen og de nye flygtninge. Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

23/11: EU's forhold til Nordafrika og Mellemøsten. Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

30/11: Europa og det internationale samarbejde. Jesper Jespersen, professor i økonomi, Roskilde Universitet

07/12: Et anspændt forhold. Ukraine, Rusland og EU. Erik Kulavig, lektor emeritus i russisk historie

Få undervisning i
Nicolai Biograf

NU KAN DU BLIVE KLOGERE I BIOGRAFEN, VI HAR TO
FORELÆSNINGSRÆKKER PÅ PROGRAMMET. LÆS MERE
PÅ S. 16 OG S. 19

2222-052

Silkevejen – dengang og i dag

— **TID:** 5/11, 1 lørdag, kl. 10.00-14.15

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

Helt fra oldtiden og frem til det 14. århundrede var Silkevejen hovedfærdselsåren mellem Europa og Asien. Igennem århundreder mødtes befolkninger, kulturer, religioner og kontinenter på vejen. På trods af at regionen har spillet en nøglerolle i verdens- og religionshistorien, har den længe været overset. Men med Peter Frankopans udgivelse af 'Silkevejene' og Kinas planer om en ny silkevej har regionen fået fornyet opmærksomhed. Kina har nemlig store udenrigspolitiske ambitioner langs den gamle Silkevej og langt ud over denne med et globalt net af silkeveje. Med strategien om 'Silkevejsbæltet og den maritime Silkevej' er Kina i gang med at skabe nye handelsveje og give lån til alle tænkelige former for infrastruktur på de fleste kontinenter, bortset fra det nordamerikanske. Det sker til lands, til vands og i luften og involverer foreløbig 140 lande i verden. Projektet startede i 2013, men har en 30-50 års tidshorisont. Bliv introduceret til Silkevejens historie og religion, og bliv klogere på præsident Xi Jinpings ambitiøse planer i dag.

Program

10.00: Silkevejens historie og religion. Jesper Petersen, ph.d.-studerende i religionshistorie, Lunds Universitet

11.45: Frokostpause

12.30: 'Belt and Road Initiative'. Kinas nye silkeveje. Clemens Stubbe Østergaard, lektor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet

2222-038

NATO – et truet værdifællesskab i en foranderlig verden

— **TID:** 8/11, 1 tirsdag, kl. 18.30-20.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Trine Flockhart, professor i international politik, Syddansk Universitet

NATO er i dag i krise. Men krisen er ikke som de kriser NATO jævnligt har været igennem i sine mere end 70 års eksistens, for den har ikke så meget med militære evner eller skæv byrdefordeling at gøre. Tværtimod drejer krisen i dag sig om det, der ellers altid har været NATOs styrke – det fælles værdigrundlag og forpligtelsen til at sikre demokrati, frihed og retsprincipper. Selvom NATOs værdier sjældent trækker store overskrifter, er tvivl om værdigrundlaget et stort problem for NATO. Demokratiske tilbagefald i flere medlemsstater og krisen i den liberale orden risikerer derfor at underminere NATO. Til denne forelæsning vil vi se på NATOs rolle som både en stærk militær alliance og som et mere skrøbeligt værdifællesskab. Vi vil samtidig se på, hvilken rolle NATO bør spille i en foranderlig verden, hvor værdigrundlaget ikke kan antages at forblive fælles.

På Folkeuniversitetet er der ingen adgangskrav. Du er velkommen, uanset om du har studeret et fag i mange år, eller om du er blevet nysgerrig på at dykke ned i et nyt emne.

Arbejdsliv, ledelse & kommunikation

2222-132

Positiv psykologi i ledelse

— **TID:** 29/9, 6 torsdage, kl. 18.45-20.30
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Inden for den positive psykologi stiller man spørgsmålet: hvad gør livet værd at leve? Hvad er det, der får os til at trives som individer og i fællesskaber? Det er givet, at vi må stille de samme typer af spørgsmål i vores arbejdsliv. Hvad er det, der giver arbejdslivet mening? Hvordan kan jeg trives som individ og i fællesskaber på min arbejdsplads? Trivsel giver mentalt overskud, og det kan mærkes i arbejdslivet, hvor trivsel spiller en vigtig rolle for udviklingen af robuste medarbejdere og arbejdsfællesskaber. I denne forelæsningsrække dykker vi ned i centrale aspekter af den positive psykologi i en arbejdslivssammenhæng. Hvilken rolle spiller motivation? Hvordan skaber man en robust arbejdskultur? Hvordan påvirker stress og coping fællesskabet? Og er mindfulness et godt værktøj til stresshåndtering?

29/09: Positiv psykologi og motivation. Nina Tange, cand.scient.soc., specialkonsulent, DPU, Aarhus Universitet

06/10: Udvikling af en robust kultur på arbejdspladsen. Ida Thrane Hertz, cand. mag. i psykologi og kommunikation, chefkonsulent, Center for Mental Robusthed

13/10: Kollektiv stress og kollektiv coping. Karen Johanne Pallesen, lektor, biolog, ph.d. i sundhedsvidenskab, Aarhus Universitet

27/10: Social intelligens: dit kørekort til det gode samarbejde. Lone Belling, cand. phil., forfatter og organisations- og ledelseskonsulent, Liv og Lederskab

03/11: Kreativitet, humor og innovation på arbejdspladsen. Martin Einfeldt, master i positiv psykologi

10/11: Mindfulness og stresshåndtering. Jesper Dahlgaard, forskningsleder og docent ved Program for Krop og Mental Sundhed, VIA UC og lektor ved Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet

2222-131

Læg den rette strategi i dine aktieinvesteringer

— **TID:** 1/11, 1 tirsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 495 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Morten M. Bang, cand.merc.aud., aktieanalytiker og iværksætter

Når du er kommet i gang med at investere i aktier, er den næste udfordring, du ofte vil møde, hvordan du får lagt den helt rigtige strategi og vælger de bedste aktier. Så kom med denne aften, hvor du vil få værktøjer til at få lagt din strategi fast og samtidigt få gode inputs til udvælgelsen af de konkrete aktier. Med afsæt i teori og praktiske erfaringer vil du lære om de muligheder og risici, der kan opstå ved aktieinvestering, og du vil få viden og værktøjer til at komme i gang med aktieinvestering. Lær at lægge den rette strategi, samt få mere viden om fundamental analyse, forskellige værktøjer og indsigt i relevante nøgletal. Dette kan hjælpe dig med at finpudse din strategi og investeringsmetode. Underviser Morten M. Bang er en erfaren aktieanalytiker, investor og iværksætter med 15 års erfaring inden for aktie- og ejendomsinvestering. Morten har en stor passion for at gøre økonomi og investering spændende og tilgængeligt for flere. Læs mere om Morten Bang på www.mortenbang.dk

2222-056

Impostor-komplekset – slip dit faglige mindreværd

— **TID:** 29/11, 1 tirsdag, kl. 18.15-20.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Ann C. Schødt, forfatter og forandringsfacilitator, Potentialefabrikken

Impostor-fænomenet er en slags professionelt mindreværdskompleks, der især rammer de mest kompetente, introverte og/eller begavede, som alligevel kan få præstationsangst og være bange for at blive bedømt, fordi de har høje forventninger til sig selv, men lav eller svingende selvtillid. I praksis betyder det, at den dygtige, kompetente og intelligente person andre ser, ikke stemmer overens med personens egen selvopfattelse. Derfor kan mange impostor-ramte have en oplevelse af at bluffe (impostor) og spille skuespil, så de går bare og venter på, at nogen skal gennemskue og afsløre dem! Få indblik i forskningen på området og bliv klogere på, hvorfor netop du og andre kæmper med det.

2312-023

Ledelsespsykologi

— **TID:** 14/3, 6 tirsdage, kl. 18.30-20.15
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

De konkrete udfordringer, som organisationer står overfor i en stadig mere globaliseret verden, kalder på en ny forståelse af ledelse. Bliv introduceret til den nyeste forskning inden for ledelsespsykologien, hvor ledelse handler om processer og opgaver, snarere end frontfigurer og kontrol. Ifølge denne nye teori bør vi vende blikket fra lederen som person og i stedet kigge nærmere på ledelse som sociale processer, der findes i vores organisationer, i arbejdslivet og i alle andre sammenhænge, hvor vi lever vores liv. Dette kan bidrage med væsentlig indsigt i at løse de udfordringer, ledere står overfor i en kompleks verden. Denne forelæsningsrække henvender sig til nuværende og kommende ledere samt andre, der interesserer sig for ledelse som fænomen.

14/03: Introduktion til ledelsespsykologi. Camille Leicht, erhvervspsykolog

21/03: Ledelse af psykisk arbejdsmiljø og trivsel. Kenneth Henriksen, erhvervspsykolog, cand. psych.aut., cand.polyt

28/03: Ledelse og motivation. Andrea Søndergaard Poulsen, projektkonsulent, LEAD

11/04: Ledelse, magt og konflikt. Camille Leicht, erhvervspsykolog

18/04: Ledelse af kreativitet. Andrea Søndergaard Poulsen, projektkonsulent, LEAD

25/04: Ledelse og bæredygtighed. Simon Elsborg Nygaard, ph.d. i bæredygtighedspsykologi, erhvervspsykolog og ekstern lektor, Aarhus Universitet

2312-025

Den effektive ledergruppe

— **TID:** 15/3, 1 onsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 495 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Det erhvervspsykologiske konsulenthus IMPAQ (forelæser oplyses senere)

Et lederteam er for organisationen, hvad et hjerte er for menneskekroppen. Hvis ikke hjertet fungerer, kan man reparere nok så meget på resten af kroppen, uden at det afhjælper symptomerne. På samme måde er det med lederteamet. Hvis ikke det fungerer optimalt, kan problemer i organisationen være tæt på umulige at afhjælpe. Lederteamet spiller på den måde en central rolle i organisationen i dag. Hvis det skal lykkes at udvikle en kompetent og bæredygtig organisation, må lederteamet stå sammen om den værdi, de skal skabe for organisationen og for sig selv som ledergruppe. Visionsledelse og selvledelse er helt centralt i dette, ligesom det at dyrke en kultur, som får organisationen til at lykkes med det, den er sat i verden for, og som styrker både arbejdsglæde og sammenhængskraft.

Folkeuniversitetets undervisning
foregår på Syddansk Universitet
i Universitetsparken

– MEDMINDRE ANDET ER ANGIVET. SE LOKALE PÅ FUODENSE.DK/KOLDING

Psykologi & sundhed

2222-093

Sådan får du en glad ryg

— **TID:** 20/9, 1 tirsdag, kl. 19.00-20.45
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Jan Hartvigsen, professor, ph.d. i kiropraktik, Syddansk Universitet

Rygsmarter rammer næsten alle danskere og er nu den hyppigste årsag til, at danskere går til læge, fysioterapeut eller kiropraktor. 650.000 danskere har en diskusprolaps eller anden rygsygdom, og en dansker mister i gennemsnit syv år med god livskvalitet på grund af smerter og funktionsnedsættelse i muskler og led. I disse år oplever vi en eksplosion af ny viden indenfor rygområdet, men det er også på tide. For hvis ikke vi finder nye måder at forebygge og behandle rygsmarter på, vil problemet fortsætte med at vokse. Jan Hartvigsen er professor på Syddansk Universitet og en af verdens førende rygforskere. Han har publiceret mere end 250 videnskabelige artikler i internationale tidsskrifter og han rådgiver verdenssundhedsorganisationen WHO om forebyggelse og behandling af rygsmarter. Jan Hartvigsen har været med til at udvikle nye koncepter for rygbehandling, for eksempel programmet GLA:D Ryg, hvor den nyeste viden fra forskningen bliver omsat til strukturerede forløb for danskere med rygproblemer.

2222-127

Alt hvad du bør vide om psykologi

— **TID:** 29/9, 5 torsdage og 1 mandag, kl. 18.15-20.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Hvordan fungerer menneskets hukommelse, hvad påvirker vores sociale adfærd, og hvordan udvikles vores personlighed? Psykologi handler om at forklare, hvorfor vi mennesker oplever, føler, tænker, handler og udvikler os, som vi gør. Få indblik i de vigtigste milepæle inden for psykologi, og bliv introduceret til den nyeste viden på området. I forelæsningserne får du desuden redskaber til refleksion og analyse af psykologiske problemstillinger. Bliv klogere på dig selv, og få en bedre forståelse og respekt for menneskers forskelligheder.

- 29/09: Udviklingspsykologi.** Osman Skjold Kingo, lektor i udviklingspsykologi, Aarhus Universitet
- 06/10: Kognitionspsykologi.** Maiken Lykke Christiansen, McT-I certificeret psykolog
BEMÆRK! Forelæsningsen vil blive afholdt via Zoom.
- 10/10: Socialpsykologi.** Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet samt ekstraordinær professor, North-West University, SA
BEMÆRK! Forelæsningsen er placeret på en mandag.
- 13/10: Personlighedspsykologi.** Ole Michael Spaten, lektor i personlighedspsykologi, Aalborg Universitet
- 03/11: Læringspsykologi.** Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet
- 17/11: Anvendt psykologi.** Thomas Koester, Director of Applied Psychology, Design Psychology™

Vidste du, at
 Folkeuniversitetet har
 undervisning på Trapholt?
 Se s. 18.

2222-114

Antiinflammatorisk kost: kolesterol, blodtryk, smerter og energi

— **TID:** 1/10, 1 lørdag, kl. 10.15-14.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Jerk W. Langer, læge og forfatter

"Hvad kan jeg selv gøre?", spørger mange helt spontant, når lægen fortæller, at kolesteroltallet er gået i vejret, eller blodtrykket er røget op over grænsen. Læge Jerk W. Langer har samlet videnskabens seneste resultater og anbefalinger om, hvordan vi selv kan gøre en indsats for at spise os til et sundere kolesteroltal, prøve at få blodtrykket på plads, samt opnå andre sundhedsgevinster med den antiinflammatoriske kost. Jerk har hentet inspiration rundt omkring i verden, hvor befolkningen spiser på sunde måder, der ifølge forskningen gør det nemmere at holde vægten samt rummer potentiale til at dæmpe smerter, løfte humøret og give mere energi og overskud. Vi kan opnå de samme gevinster med danske madvarer, og sund mad behøver hverken være kedelig eller præget af afsavn, men kan være et perfekt supplement til medicin. Du bliver både oplyst, underholdt og inspireret. Du får praktiske råd, et par gode grin samt både reel viden og konkrete løsninger. Du kan spørge løs og bliver mødt helt uden løftede pegefingre. Jerk W. Langer er læge og forfatter til adskillige bestsellere, bl.a. '21 helbredende dage med antiinflammatorisk kost', 'Sundt blodtryk på 14 dage', 'Collagen – stærk, sund og smertefri' og 'Sænk dit kolesterol'.

2222-019

Hvad alle bør vide om mænd

— **TID:** 6/10, 1 torsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Jesper Bay-Hansen, speciallæge og specialist i klinisk sexologi

De taler om skønhed, sundhed, følelser, sex og parforhold. Og de lærer om det i ugeblade, magasiner, bøger og litteratur. Kvinderne. Men hvad gør mændene? Med en praksisorienteret og forskningsbaseret tilgang gør læge og klinisk sexolog Jesper Bay-Hansen os klogere på mænd, mandesundhed og mandens seksuelle univers. Foredraget er bl.a. et opgør med de mange usande mandemyter, vi alle, uanset køn, lever med. Der er garanti for konkrete budskaber om mænd og mandesundhed samt en hands-on viden, som kan bruges overalt. Både i familie- og arbejdslivet – uanset om du er mand eller kvinde, single eller i parforhold. Ved foredraget kan bogen 'Hvad alle bør vide om mænd' (Lindhardt og Ringhof) købes til særpris – samt en bogpakke inkl. en lille overraskelse.

2222-040

Seriemorder – mennesket bag monsteret

— **TID:** 11/10, 1 tirsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Florence McLean, cand.psych., 'criminal profiler' og gerningsstedanalytiker

Hvorfor bliver et menneske seriemorder? Og kan man gøre noget for at forhindre det? Få et fascinerende og skræmmende indblik i seriemorderens sind, tanker og adfærd med profilerings ekspert cand.psych. Florence McLean. Med udgangspunkt i FBI's profileringsmetode har McLean interviewet 34 seriemordere med tilsammen hundredvis af menneskeliv på samvittigheden. Hvilke psykologiske træk karakteriserer en seriemorder, og hvordan finder man ind til mennesket bag monsteret? Undervisningen tager afsæt i bogen 'Seriemorder – mennesket bag monsteret' (Lindhardt og Ringhof).

2222-128

60+ en ny begyndelse

— **TID:** 26/10, 6 onsdage, kl. 18.15-20.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vi har ikke blot fået flere leveår. Vi har – uden at det er gået helt op for os – fået en spritny fase i livet mellem voksen og gammel. Stadig flere 60+ere oplever, at de både mentalt og fysisk kan mere end forventet, og at det ikke er dem, men måske snarere den ensidige fortælling om forfald og tab, der skal pensioneres. Tidligere har man troet, at blot man fik styr på økonomien som pensionist, skulle resten nok gå – som en leg ligefrem. I dag har mange erfaret, at de sociale, mentale og fysiske aspekter i den nye livsfase efter arbejdslivet er mindst lige så vigtige. Hvad skal den nye livsfase bruges til? Få et grundigt kig ind ad vinduet til de mange aspekter i den nye begyndelse som fuldvoksen 60+er og hør forskernes bud på, hvad et godt, sundt og meningsfuldt liv som 60+er kan være i det 21. århundrede.

- 26/10: Positiv psykologi og det meningsfyldte liv.** Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet samt ekstraordinær professor, North-West University, SA
- 02/11: Hvordan vi ser tilbage på vores liv – livsfortællinger.** Majse Lind, postdoc, The Life Story Lab, University of Florida
- 09/11: Sociale relationers indvirken på sund aldring.** Terese Sara Jørgensen, lektor i social epidemiologi, Institut for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet
- 16/11: Sund og aktiv aldring – hvad kan man selv gøre.** Suresh Rattan, professor emeritus i biogerontologi, Aarhus Universitet. OBS! Foregår på letforståeligt engelsk
- 23/11: Den nye livsfase – når 'det er alderbedst'.** Poul-Erik Tindbæk, ph.d. i voksenuddannelse og chefkonsulent i En3karriere
- 30/11: Hold hjernen i gang.** Åsa Fex Svenningsen, lektor i neurobiologi, Syddansk Universitet

FÅ INFORMATION OM NYE HOLD, FØR DET TRYKTE PROGRAM UDKOMMER

Tilmeld dig Folkeuniversitetets
 nyhedsbrev på fuodense.dk/nyhedsbrev

2222-042

Kort og godt om grubleri og bekymring

— **TID:** 15/11, 1 tirsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Stine Bjerrum Møller, lektor i psykologi, Syddansk Universitet

Hvad er grubleri og bekymring egentlig? Hvorfor bekymrer vi os? Hvordan påvirker det humøret og hverdagen? Og hvordan kan vi ændre vores vaner? Forskning viser, at det faktisk har større betydning, hvordan man tænker, end hvad man tænker på. Når man grubler og bekymrer sig, påvirker det humøret, trivslen og adfærden negativt. Tankerne kører i ring og bliver uproduktive. Enten bliver tankerne for detaljefokuserede eller alt for abstrakte – og dermed ekstreme og usandsynlige. Derfor bliver det sværere at løse problemer og at handle konstruktivt. De selvkritiske tanker kommer til at fylde meget. I denne forelæsning vil vi se på begreberne grubleri og bekymring og stille skarpt på, hvordan det påvirker os i hverdagen. Med praktiske råd og enkle øvelser får du inspiration til at håndtere negative følelser uden at blive fanget i grubleri og bekymring – og til at få flere positive følelser og mere flow. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Kort & godt om grubleri & bekymring' (Dansk Psykologisk Forlag). Læs mere om bogbestilling på hjemmesiden

2222-060

Taknemmelighed

— **TID:** 19/11, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Jane Flarup, uddannelseskoordinator og lektor i organisationsteori

TAK. Tre bogstaver, der tilsammen kan give dig et bedre liv. Gennem mere taknemmelighed i dagligdagen kan du nemlig opleve øget velvære og sundhed og få stærkere relationer til andre mennesker. At sige tak til andre og føle taknemmelighed over store og små ting er et nyt og spændende forskningsområde, som ligger i forlængelse af forskning i anerkendelse. Taknemmelighed er en del af den positive psykologi, som har fokus på det, der fungerer hos mennesker, frem for diagnoser og psykiske dysfunktioner. Dysfunktioner skal ikke negligeres, men det, der fungerer, skal styrkes, så man bliver bedre til at håndtere de svære ting. Taknemmelighed er et urgammelt redskab til at danne sunde relationer mellem mennesker og dyr. Selv chimpanser viser taknemmelighed over for hinanden. Taknemmelighed stimulerer livsglæde og trivsel, og du vil opleve øget tilfredshed, optimisme og håb, mindre vrede og færre konflikter. Vi ser her på forskningen i taknemmelighed siden Aristoteles og frem til nutidens psykologiske forskning i trivsel og livskvalitet. Vi inddrager vidensbaserede øvelser, som alle kan være med til.

2312-009

Positiv psykologi i hverdagen

— **TID:** 7/2, 5 tirsdage, kl. 18.15-20.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Der vil altid eksistere dårligdomme og udfordrende situationer i hverdagen, som kan optage vores tanker negativt, dræne os for energi og få os til at miste overblikket. Men man kan gøre meget for at forebygge det ved at prioritere dét, der gør livet værd at leve – også når man møder modgang. Positiv psykologi er en nyere gren af psykologien, som fokuserer på, hvordan man kan trives og fungere godt i hverdagen, uanset om man er på arbejde eller har fri. Positiv psykologi er opstået, fordi man inden for psykologien i mange år har haft særlig fokus på behandling frem for forebyggelse – af fx stress og psykiske sygdomme. Bliv introduceret til den positive psykologis teorier og metoder, og få indblik i, hvordan positiv psykologi både kan bruges til at forebygge problemer og til at gøre hverdagen mere interessant.

- 07/02: Introduktion til den positive psykologi.** Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet samt ekstraordinær professor, North-West University, SA
- 14/02: Flow i hverdagen.** Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet
- 21/02: Positive følelser og modstandsdygtighed.** Karen Johanne Pallesen, lektor, biolog, ph.d. i sundhedsvidenskab, Aarhus Universitet
- 28/02: Mental robusthed i hverdagen.** Ida Thrane Hertz, cand.mag. i psykologi og kommunikation, chefkonsulent, Center for Mental Robusthed
- 07/03: Glæde og lykke i hverdagen.** Louise Tidmand, cand.pæd.psyk., master i positiv psykologi

VED UNDERVISNING PÅ SYDDANSK UNIVERSITET

Vi sælger kaffe,
 te og kakao for 12
 kr. og inkl. tre stk.
 chokolade for 20 kr.

Danmarks Frie Forskningsfond

Originale forskningsidéer er med til at skabe ny viden og er fundamentet for fremtidens samfund. Hvert år udvælger og støtter Danmarks Frie Forskningsfond nogle af de mest originale forskningsidéer. Konkurrencen om midlerne er hård, og Sapere Aude-forskningsledere er blandt de bedste, som får bevilling til deres projekter til gavn for samfundet som helhed. Denne aften har du mulighed for at høre om fire af disse banebrydende forskningsprojekter.

Vov at vide! Et kig ind i forskningens forunderlige verden

TID: 26/10, 1 onsdag, kl. 19.00-21.05

PRIS: 50 kr. inkl. et glas vin i pausen

STED: SDU Kolding, Auditorium, Universitetsparken 1, 6000 Kolding

Sapere Aude! "Hav mod til at bruge din egen forstand!" Sådan lyder en af oplysningstidens mest kendte sætninger formuleret af Immanuel Kant i 1783. Denne aften kigger vi dog ud i fremtiden, når nogle af Danmarks bedste forskere præsenterer den nyeste forskning – Vov at vide! Hvert år støtter Danmarks Frie Forskningsfond forskere, der står bag de mest originale og banebrydende idéer. Vi har samlet et hold af disse forskere denne aften. Vi får et unikt indblik i menneskene bag tankerne og laver nedslag på nogle vigtige spørgsmål inden for forskningens forunderlige verden i dag.

PROGRAM FOR AFTENEN:

- 19.00:** **Velkomst** ved Danmarks Frie Forskningsfond og Sanne Gram Fadel, udlandsredaktør, DR
- 19.05:** **3D-print hurtigere og mere præcist.** Jon Spangenberg, lektor ved Institut for Byggeri og Mekanisk Teknologi, Danmarks Tekniske Universitet
- 19.20:** **Hvordan forholder verdens unge sig til globale udfordringer?** Mette Fog Olwig, lektor i internationale udviklingsstudier, Roskilde Universitet
- 19.35:** **Forskersamtale.** Sanne Gram Fadel i samtale med Jon Spangenberg og Mette Fog Olwig
- 19.55:** **Pause med vin**
- 20.15:** **En bagvej til en forbedret tuberkulosevaccine.** Rasmus Mortensen, ph.d., Leder af Tuberkulosevaccineforskningen, Statens Serum Institut
- 20.30:** **Fra mus til elefant – sammenhængen mellem stofskifte og kropsstørrelse.** Tommy Norin, seniorforsker i dyrefysiologi, Danmarks Tekniske Universitet
- 20.45:** **Forskersamtale.** Sanne Gram Fadel i samtale med Rasmus Mortensen og Tommy Norin
- 21.05:** **Tak for i aften**

Danmarks Frie Forskningsfond

- Støtter forskning inden for alle videnskabelige hovedområder
- Består af 75 rådsmedlemmer og 9 bestyrelsesmedlemmer, som alle er udpeget på baggrund af deres høje faglige viden og kompetence
- Uddeler hvert år ca. 1,5 mia. kr. til forskning
- Har hjemmesiden: dff.dk
- Er aktiv på:

**DANMARKS FRIE
FORSKNINGSFOND**

Natur & univers

2222-004

Forbløffende naturfænomener

— **TID:** 7/9, 4 onsdage og 1 torsdag, kl. 18.15-20.00

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Naturen er ganske enkelt fantastisk! Vi forbløffes gang på gang af nye opdagelser – nogle er kilde til forundring, mens andre giver os fornyet inspiration inden for bl.a. teknologi og sundhed. I denne forelæsningsrække tager en række forskere og eksperter dig med på en overraskende rundtur blandt naturens mange forbløffende fænomener. Vi kommer tæt på teknologi, der har naturen som forbillede, en række dyrs sanser og vidt forskellige fysiologiske tilpasninger, fugle på trækk og myrer på arbejde. Lad forskere og eksperter give dig store øjne og måbende mund, når de belyser nogle af naturens genialiteter!

07/09: Trækfuglenes gåder. Preben Clausen, seniorforsker i vildtbiologi, Aarhus Universitet

15/09: Myrens forunderlige verden. Hans Joachim Offenber, seniorforsker i plante- og insektøkologi. OBS! Denne forelæsning foregår på en torsdag.

21/09: Dyrenes fantastiske fysiologi. Tobias Wang Nielsen, professor i zoofysiologi, Aarhus Universitet

28/09: Dyrenes fantastiske sanser. Jakob Christensen-Dalsgaard, lektor i biologi, Syddansk Universitet

05/10: Bioinspirerede materialer – teknologi med naturen som forbillede. Henrik Birkedal, lektor, Institut for Kemi og iNANO, Aarhus Universitet

Nu kan du også gå på
Folkeuniversitetet
i dagtimerne på hverdage

SE SIDE 16, 19 OG 20

2222-009

To fag, ét emne: Hvad er tid?

— **TID:** 4/10, 1 tirsdag, kl. 18.30-20.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISERE: Søren Harnow Klausen, professor i filosofi, Syddansk Universitet. Martin Snoager Sloth, professor i kosmologi og partikelfysik, Syddansk Universitet

Hvad er tid? Hvis ingen spørger mig, ved jeg det. Men hvis jeg skal forklare det for nogen, ved jeg det ikke. Tiden er omdrejningspunktet for alt i vores liv. Tiden bestemmer, hvornår vi skal stå op, hvornår vi skal arbejde, og hvornår vi må holde fri, hvor gamle vi er, og hvor lang tid et æg skal koge, hvis det skal være blødkogt. Engang troede man, at tiden bevægede sig cirkulært, og at alle begivenheder i verdenshistorien ville gentage sig. I dag har vi en lineær tidsopfattelse med en begyndelse, en midte og en afslutning. Vi bruger hele tiden 'tiden' til at beskrive den verden, vi kender. Alligevel er tiden svær at definere. I fysisk forstand giver vores opfattelse af tiden måske slet ikke mening, og vores tidserfaring kan være en illusion. Denne aften sætter vi spot på fænomenet tid fra to vinkler, der komplementerer og udfordrer hinanden. Få indblik i, hvordan to forskellige fagligheder går til samme emne, når vi inviterer en filosof og en fysiker til at give hver deres bud på, hvordan man skal forstå fænomenet tid.

2222-074

UFOerne kommer!

— **TID:** 26/10, 1 onsdag, kl. 18.30-21.30

PRIS: 275 kr., studerende 175 kr.

UNDERVISER: Michael Linden-Vørnle, astrofysiker og chefkonsulent, DTU

Hvert år fortæller mennesker om mystiske syn på himlen, og for langt de fleste mennesker er en 'UFO' synonym med et rumskib fra en anden planet. Nogle mennesker beretter endog om møder med væsner fra andre verdener, der kommer hertil i deres rumskibe eller tidsmaskiner. Men hvor går grænsen mellem fakta og fiktion, mellem drøm og virkelighed? I forelæsningsen fortæller astrofysiker Michael Linden-Vørnle om de væsentlige elementer i UFO-myten samt om vores eftersøgning af liv både i og udenfor Solsystemet.

2222-125

Tænkepause om bier

- TID:** 15/11, 1 tirsdag, kl. 18.15-20.00
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Yoko Luise Dupont, seniorforsker, Aarhus Universitet

Bier er ikke bare honningbier, som laver honning til vores honningmadder og bygger sekskantede celler i voks. Bier er en broget gruppe, fra de store pelsede humlebier, der brummer fredeligt rundt i haven, til en diversitet af mindre anseelige insekter. Honningbier og humlebier er sociale og lever i samfund, hvor en dronning og hendes arbejdere samarbejder om at få næste generation af bier på vingerne. Næsten 9 ud af 10 blomsterplanter afhænger i større eller mindre grad af bier og andre insekter til bestøvning. Vi kan derfor også takke bierne for et varieret udbud af frugt og bær, i tillæg til en farverig natur. Desværre er mange bier i tilbagegang. Men vi kan alle give bierne en hjælpende hånd, blandt andet ved at bevare naturlige levesteder for bierne, og ved at plante bi-venlige planter og blomster. Aftenen vil byde på foredrag ved Yoko Luise Dupont, forsker i bier og bestøvning ved Aarhus Universitet og forfatter til 'Tænkepause om bier'. Det vil også være muligt at se eksempler på de forskellige typer af bier og at smage på biernes mad – honning og pollen. Og selvfølgelig er der også mulighed for at stille spørgsmål og udveksle erfaringer om bier.

2222-092

Tag børnene med på Folkeuniversitetet: Dinosaurerne

- TID:** 22/11, 1 tirsdag, kl. 17.00-18.45
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr., barn 50 kr.
UNDERVISER: Jakob Christensen-Dalsgaard, lektor i biologi, Syddansk Universitet

Historien om dinosaurerne, deres biologi og uddøen ved en gigantisk naturkatastrofe for 65 millioner år siden er en af de mest spændende historier fra naturvidenskaben. Vi ved en del om disse fantastiske dyr, men der er også meget, som vi må gætte os til i populære fremstillinger som filmen 'Jurassic Park'. I forelæsningen fortæller lektor Jakob Christensen-Dalsgaard om dinosaurernes historie, så også børn i 6-10-årsalderen kan følge med. Tag dine børn eller børnebørn i hånden og bliv sammen klogere på denne spændende periode af jordens historie. Du kan tilmelde dig som enkeltperson og derefter vælge, hvor mange børn du vil medbringe. Hvert barn koster 50 kr.

2222-008

Kvantefysik og filosofi

- TID:** 22/11, 1 tirsdag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Jens Olaf Pepke Pedersen, seniorforsker, DTU SPACE

Kvantefysik er en af de mest succesrige teorier, mennesket endnu har udviklet. Den har givet os indsigt i atomernes verden og gjort det muligt at udvikle helt nye teknologier. Men det er også en fysisk teori, som beskriver fænomener, vi ikke kender fra vores dagligdag. Som vi ikke har noget godt sprog for, og som også er i modstrid med vores erfaringer. Hvad fortæller kvantefysikken os om verden, og hvad er de filosofiske konsekvenser heraf? I forelæsningen vil vi se på kvantefænomener og teorien, der bruges til at forklare dem, samt diskutere, om nogle af aspekterne har filosofiske konsekvenser.

2312-024

Nytteplantens kulturhistorie

- TID:** 11/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Sabine Karg, arkæobotaniker og seniorforsker, Nationalmuseet

Lær om fascinerende arkæologiske plantefund i Danmark og i Europa, og om hvordan mennesker i fortiden brugte planter som råstoffer til at bygge, til at lave mad, og til fremstilling af drikke, medicin, tekstiler og farver. Hør om vores vigtigste afgrøder som korn, bælgrugter og olieplanter fra områder, hvor de blev dyrket langt før i tiden. Forelæsningerne vil indeholde mange farverige billeder fra arkæologiske plantefund, og vi vil fortælle nogle af de relevante optagelses- og udgravningshistorier om fundene. Vi vil desuden afsløre, hvor i Danmark man stadig kan finde nogle af de planter, de forhistoriske mennesker samlede ind i naturen. Vi bruger vores hænder og arbejder lidt med de spændende naturmaterialer, man i fortiden brugte til at lave tråd med.

2312-016

Da mennesket blev menneske

- TID:** 22/4, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Peter K.A. Jensen, klinisk lektor i human genetik og overlæge, Aarhus Universitet

Mennesket er enestående. Få indblik i, hvordan mennesket på kort tid – i udviklingsmæssig forstand på én nat – ændrede sig fra at være et ganske almindeligt pattedyr til at blive Jordens mest dominerende art nogensinde. Tag med på en fantastisk rejse gennem menneskets historie, og hør om, hvordan mennesket blev menneske. I forelæsningerne ser vi på menneskets oprindelse og udvikling fra aber over menneskeaber, abemennesker og neandertalere til moderne mennesker. Vi kommer også ind på udviklingen af vores mentale egenskaber, vores kolonisering af kloden og udviklingen fra jæger-samler-samfund til moderne storby-samfund. Forelæsningerne bygger på Peter K.A. Jensens bog 'Da mennesket blev menneske' (Gyldendal).

Religion & filosofi

2222-096

Et menneske af kvalitet

TID: 6/9, 7 tirsdage, kl. 18.45-20.30

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

"Du har altid været rig, køn, og i supergod form. Hvor er det dog imponerende, at du har mere end 450 venner på Facebook. Og hvilken IQ! Skål for dig og tillykke med dagen!" Er det de kvaliteter, vi håber, at venner og familie fremhæver under skåltaler til vores runde fødselsdage? Eller er det noget helt andet, vi sætter pris på ved andre – og håber andre ser i os? Siden antikken har filosoffer, teologer og tænkere funderet over menneskelivets værdi. De har overvejet, hvilke dyder vi bør stræbe efter. Både for at skabe gode relationer til kollegaer, venner, kærester og familie, men også som fundamentet til et samfund, vi har lyst til at dele med hinanden. I en moderne verden: Hvad kendetegner et menneske – af kvalitet?

06/09: Dannelse. Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet

13/09: Myndighed. Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet

20/09: Empati. Søren Engelsen, postdoc i sundhedsfremme, RUC

27/09: Venskab. Søren Gosvig Olesen, lektor, Københavns Universitet

04/10: Mod. Søren Engelsen, postdoc i sundhedsfremme, RUC

11/10: Kærlighed. Marianne Børch, dr.phil. i engelsk litteratur, Syddansk Universitet

25/10: Humor. Anne Engedal, cand.mag. i filosofi med speciale i humor

2222-078

Gå dig klog – filosofisk byvandring

TID: 28/9, 1 onsdag, kl. 15.00-16.45

PRIS: 235 kr.

MØDESTED: Indgangen til Sankt Jørgens Have i Hospitalsgade.

UNDERVISER: Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet

Vandring og byliv har for mange filosoffer været både et redskab til at finde inspiration og en arena at filosofere i. Filosoffer som Sokrates, Kant, Kierkegaard, Sartre og Rousseau har alle vandret rundt i byens gader for at debattere filosofi med andre af byens borgere for at bevæge tankerne og få sat gang i samspillet mellem krop og sind. Vær med, når Folkeuniversitetet i selskab med filosof Carsten Fogh Nielsen sætter farten ned og drager på filosofisk byvandring. Kom med på en tur rundt i Kolding, samtidig med at vi sætter fokus på, hvad byen kan og har betydet for tænkningen. Få indblik i filosofiens grundtanker om byer og vandring i godt selskab. Lær hvordan man tænker og får idéer på farten. Vær med, når vi filosoferer over, hvordan en by opstår, hvordan byen fungerer som politisk rum, og hvad det vil sige at være fodgænger i den. Lær om samspillet mellem filosofi, natur, kultur, etik, politik, krop og bevægelse på en eftermiddag med tænksom byvandring. Mødested: Vi mødes ved indgangen til Sankt Jørgens Have i Hospitalsgade. Husk at medbringe gode sko til gåturen. Max 25 deltagere.

2222-133

Kort og godt om pilgrimsvandringer

TID: 28/9, 1 onsdag, kl. 19.00-20.45

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Lars Bisgaard, lektor i historie, Syddansk Universitet

Pilgrimsfærd har siden middelalderen spillet en stor rolle i det katolsk-kristne liv. En vellykket rejse var en ny start, en renselse af sin sjæl og en befrielse fra sine synder. Mange troende valfartede til Jerusalem, Rom eller til Santiago de Compostela. Men man skulle slet ikke så langt væk hjemmefra for at møde helgener og helgeninder med rensende kræfter. For eksempel kunne man tage til Frørup på Fyn og rense sig i Skt. Regissekilden eller få synet tilbage ved Skt. Kelds grav i Viborg. Lars Bisgaard, lektor i historie, vil denne aften fortælle meget mere om de internationale såvel som de danske pilgrimsvandringer, hvordan de eksisterede i fortiden og stadig i høj grad gør det i dag.

2222-112

Hvad står der i Koranen?

— **TID:** 26/10, 3 onsdage, kl. 19.00-20.45
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Johanne Louise Christiansen, adjunkt i religionsstudier, Syddansk Universitet

Koranen er muslimers helligskrift og udgangspunkt for mange trosforestillinger og -dogmer. Men hvad står der egentlig i Koranen om de fem søjler, profeten Muhammed, martyrdøden, sharialovgivning, tørklæder og krig og vold? Gennem de seneste år har islam og Koranen været emner, som mange har stærke holdninger til, men sjældent en dybere viden om. I denne forelæsningsrække tager vi udgangspunkt i Koranen som tekst, dens form og indhold, dens oprindelige historiske og kulturelle kontekst, og hvilken betydning Koranen har i dag. Underviser er Johanne Louise Christiansen, som er adjunkt i religionsstudier ved Syddansk Universitet.

26/10: Introduktion til Koranen.

02/11: Hvad står der i Koranen om sharialovgivning?

09/11: Hvad står der i Koranen om ...? Valgfrit emne, som kursisterne selv er med til at vælge i forelæsning nummer to.

2312-002

Filosofiske mesterværker II

— **TID:** 31/1, 6 tirsdage, kl. 17.00-18.45
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
STED: Kolding Bibliotek, Slotssøvejen 4
UNDERVISER: Kasper Lysemose, ph.d. i filosofi, Aarhus Universitet

Filosofien vrimler med tanker udtænkt af historiens mange filosoffer, som er nedskrevet i et utal af filosofiske værker. Alligevel dukker nogle værker oftere op end andre. Hvorfor? Fordi de er i en klasse for sig! Disse filosofiske mesterværker har det med at overleve deres fortolkninger og være en udtømmelig kilde til menneskets forsøg på at forstå sig selv og sin verden. Aristoteles bestemmelse af mennesket som 'det talende dyr', Kants kategoriske imperativ og Rousseaus samfundspagt er eksempler på sådanne store tanker i filosofien, som vi ikke bare har bag os, men stadig i høj grad foran os. Bliv indført i – og udfordret af – en perlerække af filosofiens absolutte mesterværker, når Folkeuniversitetet inviterer til en helt ny udgave af rækken om 'Filosofiens mesterværker' med Kasper Lysemose. Alle kan deltage, også selvom man har deltaget på det tidligere hold om filosofiens mesterværker.

31/01: Platon: Staten

07/02: Aristoteles: Politikken

14/02: Baruch de Espinoza: Etikken.

21/02: Immanuel Kant: Grundlæggelse af sædernes metafysik

28/02: Søren Kierkegaard: Frygt og bæven

07/03: Hannah Arendt: Menneskets vilkår

2312-010

Meningen med det hele – eksistentialismen genbesøgt

— **TID:** 4/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 475 kr., studerende 265 kr.
UNDERVISER: Jakob Holm, mag.art. i litteraturvidenskab

Vi jagter alle lykken, og nogle finder den i glimt, men vi slipper aldrig for de store spørgsmål. Hvordan skal jeg håndtere min frihed? Hvordan bliver jeg bedre til at tage ansvar for mit liv? Hvordan undgår jeg at leve efter andres forskrifter? På denne lørdag om meningen med det hele vil vi forsøge at finde at besvare disse spørgsmål. Med udgangspunkt i filosoffer som Kierkegaard og Sartre vil vi forsøge at finde ind til de væsentligste temaer og begreber fra eksistentialismens brede tradition. Som deltager vil du samtidig få praktiske redskaber til at finde svar på tilværelsens fundamentale spørgsmål: Hvad er meningen med det hele? Vi vil tage afsæt i underviserens bog 'Meningen med det hele' (2018, Kristeligt Dagblads Forlag).

2312-018

Store tanker om hverdagslivet

— **TID:** 11/4, 8 tirsdage, kl. 18.15-20.00
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Hvordan forholdt Kierkegaard sig til angst? Hvad siger Bibelen om tilgivelse? Og hvordan har man i filosofien reflekteret over kærligheden til forskellige tider? I denne forelæsningsrække stiller en række af landets dygtigste forskere skarpt på otte emner, som ikke er spor hverdagsfjerne, men tæt inde på livet for ethvert menneske. Alle har følt længsel, ære og kærlighed, men hvilke tanker har kloge hoveder gjort sig om disse sjæletilstande gennem tiden? Og kan vi overhovedet bruge deres tanker til at tænke noget om vores dagligdag? Dét og meget mere vil blive belyst i denne spændende og vedkommende forelæsningsrække, hvor hver enkelt forsker forholder sig til sit emne ud fra en filosofisk, teologisk, sociologisk eller idéhistorisk vinkel.

11/04: Kærlighed. Søren Gosvig Olesen, lektor, Københavns Universitet

18/04: Tilgivelse. Anders-Christian Jacobsen, professor i teologi, Aarhus Universitet

25/04: Længsel. Mogens Pahuus, professor emeritus i filosofi, Aalborg Universitet

02/05: Angst. Ole Morsing, lektor emeritus i idéhistorie, Aarhus Universitet

16/05: Ære. Sasja Emilie Mathiasen Stopa, postdoc i teologi, Aarhus Universitet

23/05: Tillid. Kasper Lysemose, ph.d. i filosofi, Aarhus Universitet

30/05: Omsorg. Jens Erik Kristensen, lic phil. og lektor ved DPU, Aarhus Universitet

06/06: Mod. Søren Engelsen, postdoc i sundhedsfremme, RUC

Arkæologi & historie

2222-058

Eftermiddage i Nicolai Biograf: Rejsen mod Europa. Fra Romerriget til det 21. århundrede

— **TID:** 22/9, 8 torsdage, kl. 13.15-15.00
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.
STED: Nicolai Biograf og Café, Skolegade 2A
UNDERVISER: Jakob Danneskiold-Samsøe, fil.dr. i historie og videnskabshistorie

De fleste af os har en forestilling om Europa. Ikke bare som et kontinent, men som en eller anden form for kulturel enhed, der adskiller os fra Mellemøsten, Afrika, USA og resten af verden. Også selv om vi ikke er bundet sammen af ét fælles sprog, men af sneveis af modersmål. I forelæsningsrækken undersøger vi, hvorvidt forestillingen om 'det europæiske' er en myte eller kan underbygges historisk. Vi følger Europas udvikling fra Romerriget til det 21. århundrede og besvarer dermed også spørgsmålet om, hvordan Europa kom til at dominere resten af verden økonomisk og kulturelt. Undervejs kommer vi bl.a. forbi Romerriget, korstog, bogtrykkerkunst, humanisme, opdagelser og kolonier, oplysningstid, industrialisering og verdenskrige. Det er en lang og svimlende rejse, vi skal ud på!

- 22/09: Før Europa: Europas geografi. De første folk og civilisationer. I skyggen af Romerriget**
- 29/09: Udkantsområdet Europa: Kristendommen. Vesten og Byzans. De store omvæltninger**
- 06/10: Dommedag og ekspansion: Korstog og generobring. De store opdagelser**
- 13/10: Europas vidensrevolution: Universiteter. Bogtrykkerkunst. Humanisme. Videnskab**
- 27/10: Jernets århundrede: Slavehandel. Kolonier. Trediveårskrigen**
- 03/11: Revolution og oplysningstid: Drømmen om det rationelle samfund**
- 10/11: Industrialisering: Massesamfundet. Social uro. Nye fællesskaber**
- 17/11: Rædslernes århundrede: Fascisme og kommunisme. To verdenskrige. Jerntæppet. Det europæiske projekt. Europas fremtid i en global verden**

2222-090

Verdenshistorien

— **TID:** 4/10, 8 tirsdage, kl. 19.00-20.45
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Verdenshistorien handler om kulturmøder. Gennem mødet med andre stammer, folkeslag, stater og imperier har vi udviklet os. Civilisationer er i en evig vekslende opstået, vokset og har domineret deres naboer eller endda hele verdensdele. Sejrherrene skriver for det meste historien, og det er eftertidens opgave at udlægge den på bedste vis. I denne forelæsningsrække vil vi tage dig med på en rejse til nogle af de største civilisationer i menneskets historie og undervejs berette om deres storhed, fald og undergang.

- 04/10: Oldtidens store civilisationer.** Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNørd
- 11/10: De ekspanderende civilisationer – Hellas, Persien og Romerriget.** Karen Rørby Kristensen, ph.d. i antikhistorie
- 01/11: Muslimske imperier.** Jørgen Bæk Simonsen, lektor og dr.phil. i islamstudier, Københavns Universitet
- 08/11: Europa i middelalderen og renæssancen.** Steffen Heiberg, mag.art.
- 15/11: Præcolumbianske imperier i det gamle Mexico og Peru.** Jesper Nielsen, lektor i indianske sprog, Københavns Universitet
- 22/11: Opdagelser og kolonisering.** Niels Brimnes, lektor, ph.d.
- 29/11: Kinesiske stormagter.** Bent Nielsen, lektor i Kinas civilisation og kultur
- 06/12: Det korte 20. århundrede – verdenskrige, ideologier og kold krig.** Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNørd

2312-014

Korstogene

— **TID:** 12/3 2023, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Kurt Villads Jensen, professor i historie, Stockholms Universitet

Da Pave Urban 2. holdt sin berømte tale i Clermont i 1095, blev det startskuddet til en række pilgrims- og militære ekspeditioner – bedre kendt som korstogene. Over de næste 200 år drog mange fyrster, riddere og jævne folk til det hellige land for at befri det fra muslimernes herredømme. Nogle ønskede at opnå aflad, mens andre havde forskellige økonomiske og politiske motiver. Tag med professor Kurt Villads Jensen på en 'tour de force' gennem de vigtigste korstog og deres betydning i både Europa og Mellemøsten.

2222-111

Oplev Flora Danica på Koldinghus

- **TID:** 26/10, 2 onsdage, kl. 17.00-18.45
PRIS: 350 kr., studerende/medlem af Museumsklubben Kongernes Samling: 195 kr. Priserne er inkl. entré til udstillingen.
STED: Koldinghus, Markdanersgade 11

Med 1.530 intakte dele er Flora Danica-stellet verdens bedst bevarede pragt-stel fra 1700-tallet. Med den nye udstilling om Flora Danica-stellet bliver det nu muligt at komme helt tæt på store dele af det imponerende stel og få indblik i den fascinerende historie om stallets tilblivelse. Det er en historie om naturvidenskabelige landvindinger, storpolitiske dramaer og ubeskrivelig skønhed. Sat i scene på det skrøbelige hvide porcelæn, der med sine talrige steldele og sirlige gengivelser af den vilde danske botanik er en helt central nøgle til forståelsen af oplysningstidens Danmark og idealerne ved det danske hof i slutningen af 1700-tallet. Du kan nu opleve udstillingen sammen med Folkeuniversitetet, når vi sammen med tre eksperter dykker ned i det smukke stels historie og tidens hof- og madkultur.

26. oktober 2022:

17.00-17.45: Baggrunden for 'Flora Danica' i bog og på stel. Jesper Munk Andersen, museumsinspektør ved Kongernes Samling
17.45-18.00: Pause
18.00-18.45: Danske Stel – fra yndige blomster til grov glasur. Lars Hedebo Olsen, journalist og forfatter, Politiken

2. november 2022:

17.00-17.45: Selvforherligelse eller diplomatisk snilde. Jesper Munk Andersen, museumsinspektør ved Kongernes Samling
17.45-18.00: Pause
18.00-18.45: Til taffel – historien om tidens madkultur. Bodil Møller Knudsen, fhv. arkivar, Byarkivet i Horsens

2222-006

På rejse med den transsibiriske jernbane

- **TID:** 29/10, 1 lørdag, kl. 11.00-15.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Torben Heuer, lektor i russisk sprog, kultur og samfundsforhold

Kom med på rejse med den transsibiriske jernbane. Hør om den 8.000 km lange togtur fra Moskva gennem Ruslands skovklædte vidder til Beijing. Undervejs kommer vi forbi Mongoliets hovedstad Ulan-Bator, verdens største ferskvandssø Bajkal i Sibirien, Mongoliets bjerge og græsstepper og Gobi-ørkenens flade landskaber. Torben Heuer, der er lektor i russisk sprog, kultur og samfundsforhold og flere gange har været rejseleder på togrejsen, fortæller om både historien bag etableringen af den transsibiriske jernbane med dens tre linjeføringer og om forskellige folkeslag og kulturer langs sporet.

2222-117

Union eller undergang

- **TID:** 7/12, 1 onsdag, kl. 18.30-20.15
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISERE: Rasmus Glenthøj, lektor, ph.d., Syddansk Universitet. Morten Nordhagen Ottosen, lektor i historie, Forsvarets højskole/Krigsskolen i Oslo

I 1864 erklærede en af tidens største statsmænd sig for "meget stærk skandinav". Ordene var Otto von Bismarcks. Den preussiske politiker forenede Tyskland og var også parat til at samle Skandinavien. Det samme var Napoleon III og dronning Victoria. 1800-tallets tankegang var, at Europa naturligt ville få færre, men større stater, som det skete for Italien og Tyskland, hvis talrige stater blev forenet gennem krig. Derfor måtte små nationer enten forene sig eller gå under. Frygten for undergang fik radikale revolutionære, fremtrædende politikere og kongelige til at stræbe efter at samle Sverige, Norge og Danmark i en union. På trods af konkrete forfatningsudkast og hemmelige forhandlinger blev skandinavismen aldrig virkelighed. Det har fået historikere til at afskrive den som en sværmerisk fantasi, mens de har set de tre skandinaviske nationalstater som historiens uundgåelige afslutning. I forelæsningen om union eller undergang fortæller vi en helt anden historie og viser alvorlige planer om statskup, krig, bortførelse af den danske kongefamilie, revolution og indsættelse af Sverige og Norges konge på den danske trone. Forelæsningen tager udgangspunkt i bogen 'Union eller undergang' (GADS Forlag, 2021), som lektor i historie Rasmus Glenthøj og lektor i historie Morten Nordhagen Ottosen sammen har skrevet. Er man tilmeldt forelæsningen får man mulighed for at købe bogen med 20% rabat. Information om køb af bog følger ved tilmelding.

2312-028

Historien om Danmarks dronninger

- **TID:** 22/3, 7 onsdage, kl. 18.15-20.00
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

I forelæsningsrækken går vi i dybden med alle de danske kvinder, der har været tæt på den royale magt gennem tiden. Indtil det 20. århundrede var kvinder som regel udelukket fra den politiske sfære. En delvis undtagelse var fyrstehofferne, hvor kvinder som ægtefæller til regerende fyrster og mødre til tronarvinger kunne komme i besiddelse af en vis politisk position og autoritet. Under den danske enevælde mellem 1660 og 1848 var kongen udstyret med al lovgivende, udøvende og dømmende magt. Men hvilken politisk rolle havde dronningerne i dette system? Dronningerne var i reglen kommet til landet som led i politisk arrangerede ægteskaber og måtte ofte se sig ydmygede og tilsidesatte til fordel for kongelige elskerinder. Men som døtre af politisk betydningsfulde udenlandske fyrster kunne de opnå en vis sikkerhed, ligesom deres stilling som kongens ægtefælle og tronarvingens moder gav dem en uantastelig position. Og i tilfælde af svaghed i ledelsen af enevoldsstaten samledes modstandere af den herskende magtcliffe omkring dronningen, der derved fik en politisk rolle tillagt. I denne forelæsningsrække ser vi på danske dronningers roller gennem tiden.

22/03: Dronninger og hoflivet gennem 1000 år. Michael Bregnsbo, lektor i historie, Syddansk Universitet

29/03: Margrethe Sambiria og Agnes af Brandenburg. Thomas Heebøl-Holm, lektor i historie, Syddansk Universitet

12/04: Margrethe I. Vivian Etting, museumsinspektør og seniorforsker i middelalder, renæssance og numismatik på Nationalmuseet

19/04: Elisabeth af Habsburg. Lars Bisgaard, lektor i historie, Syddansk Universitet

26/04: Juliane Marie af Braunschweig-Wolfenbüttel og Caroline Mathilde af Storbritannien. Michael Bregnsbo, lektor i historie, Syddansk Universitet

03/05: Louise af Hessen-Kassel. Michael Bregnsbo, lektor i historie, Syddansk Universitet

10/05: Margrethe II. Steffen Heiberg, mag.art.

Kunst, arkitektur & design

2222-002

Kunsthistorien på ét semester

TID: 13/9, 8 tirsdage, kl. 18.15-20.00
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Hvad karakteriserer barokken? Realismen? Og futurismen? Hvis du trænger til at få et overblik over eller for første gang stifte bekendtskab med kunsthistoriens forunderlige forandringer, så kom og vær med, når vi byder på en grundig gennemgang af kunsthistorien fra renaissance til samtid. I forelæsningserne vil vi fokusere på maleri, skulptur og arkitektur, men vi vil også arbejde med flere moderne stilretninger fra især det 20. og 21. århundrede. Kunsten flytter sig, ændrer udtryk og griber om sig.

- 13/09: Renaissance og manierisme.** Gitte Tandrup, kunsthistoriker
20/09: Barok og rokoko. Mathilde Teglgaard Nielsen, cand.mag. i kunsthistorie
27/09: Klassicisme og romantik. Birgitte Zacho, kunsthistoriker
04/10: Realisme og impressionisme. Tea Baark Mairey, kunsthistoriker
11/10: Symbolisme og ekspressionisme. Birgitte Zacho, kunsthistoriker
25/10: Kubisme og futurisme. Maja Bak Herrie, ph.d. i æstetik og kultur, Aarhus Universitet
01/11: Surrealisme. Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie
08/11: Samtidskunst. Kristian Handberg, adjunkt i kunsthistorie, Københavns Universitet

2222-026

Michael Kvium

TID: 1/10, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Kamma Overgaard Hansen, ph.d. i kunsthistorie

Michael Kviums værker har siden debuten i 1980'erne forarget og forundret os med sine forvrængede menneskefigurer og ildevarslenende scenarier. Med lån fra både barokmaleriernes dramatiske lyssætning og karikaturtegningens overdrivelser har han skabt en kunstnerisk signatur, som er nem at genkende og vanskelig at ignorere. Denne temalørdag tager vi afsæt i fire temaer, som er centrale i Michael Kviums oeuvre, nemlig blindhed, karikatur, katolicisme og forfald. Sammen med typiske symboler som citronen, bandagen og den røde pølse er de med til at fortælle historien om en kunstner, der ikke lader sig begrænse af tabuer om seksualitet, underbevidsthed og forfald. Vi skal også se på Kviums arbejde som tegner, grafiker, billedhugger, performer og filmmager.

2222-014

Danske designkoryfæer i dag

TID: 5/10, 4 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 595 kr. Entré til Trapholt er ikke inkluderet i prisen. Studerende/medlemmer af Klub Trapholt 295 kr.
STED: Trapholt, Æblehaven 23

Dansk designs guldalder fandt sted i midten af 1900-tallet, hvor dansk møbeldesign indtog den internationale designscene, og Danmark blev verdenskendt for sit æstetiske og funktionelle design. Blandt berømte arkitekter som Børge Mogensen, Poul Kjærholm og Verner Panton var også yngre designere, der formet af dansk designs guldalder fortsat bidrager med nyskabende og relevant design i dag. Hør om de fire design-koryfæer: Jørgen Bækmark, Kai Kristiansen, Bodil Kjær og Dan Svarth. Om Jørgen Bækmarks filosofi: balancen mellem det komfortable og det æstetiske, som han indtil sin død i december 2021 arbejdede ud fra. Om hvordan Kai Kristiansen har redet med på bølgerne af dansk designs popularitet, og hvorfor hans designvision er akkurat lige så relevant i dag. Om Bodil Kjærs arbejde med det essentielle, og hvordan hun er med til at påvirke sine omgivelser og løse de problemer, som det moderne menneske står overfor. Og ikke mindst om Dan Svarth, der arbejder som pioner inden for nye bæredygtige materialer.

- 05/10: Jørgen Bækmark (1929-2021).** Ann-Kathrine Skjødt, kunsthistoriker og butikschef FDB Møbler Gilleleje
12/10: Kai Kristiansen (1929). Sisse Bro, designskribent
26/10: Bodil Kjær (1932). Peter Beck, forfatter og afdelingsleder ved Bruun Rasmussen Kunstauktioner
02/11: Dan Svarth (1942). Sara Staunsager, designhistoriker og museumsinspektør, Trapholt

2222-024

Dragende mørke – Caravaggio, Rembrandt, Goya og andre mestre af mørket

— **TID:** 29/10, 1 lørdag, kl. 10.00–16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVERS: Mathilde Teglgaard Nielsen, cand.mag. i kunsthistorie

Hvad sker der, når lyset er begrænset eller næsten totalt fraværende? Hvad kan mørket, som lyset ikke kan? Vi kaster lys på mørket som motiv i malerkunsten – et motiv, der undertiden rummer en symbolsk meddelelse om det onde, kaos og døden. Nattescener hører til sjældenhederne i malerkunsten før barokken. Hér bliver nat-ten og mørket til gengæld flittigt dyrket og udforsket af blandt andre Caravaggio, Velázquez og Rembrandt. Også 1800-tallets romantikere som Turner, Friedrich og Goya så maleriske muligheder i mørket, som en kilde til sublime oplevelser, og fra den tidlige modernisme og frem sænker mørket sig med jævne mellemrum over kunsten – det sker fx hos van Gogh og de danske "mørkemalere".

FØLG MED PÅ FACEBOOK

facebook.com/
kolding
folkeuniversitet

2222-027

Eftermiddage i Nicolai Biograf: Motiver og symboler i kunsten

— **TID:** 7/11, 6 mandage, kl. 13.15–15.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
STED: Nicolai Biograf og Café, Skolegade 2A
UNDERVERS: Mathilde Teglgaard Nielsen, cand.mag. i kunsthistorie

Hvorfor er gudinden Venus et så yndet motiv i kunsten, og hvad betyder hendes attributter, fx muslingeskallen, rosen, duen og delfinen? Hvorfor opstår blomstermaleriet i 1600-tallet, og hvilke betydninger lægger kunstnerne i billederne? Hvad har leen, timeglasset og vinger med døden at gøre, og hvordan afspejler skiftende tiders kunstneriske fremstillinger af døden synet på livet? Det vrirler med fortællinger, figurer, attributter og andre symboler i kunsten, og det kan ofte berige kunstopplevelsen at kunne afkode, hvem der er hvem, hvad der foregår og opdage motivets dybere betydning. Vi stiller skarpt på nogle af kunsthistoriens mest brugte motiver og symboler over seks eftermiddage i Nicolai Biograf.

07/11: Lys og mørke
14/11: Venus
21/11: Blomster
28/11: Magt
05/12: Død
12/12: Melankoli

2222-025

Kend dit Skriget – og fire andre berømte kunstværker

— **TID:** 10/12, 1 lørdag, kl. 10.00–16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVERS: Mathilde Teglgaard Nielsen, cand.mag. i kunsthistorie

'Stjerneklar nat', 'Skriget', 'Guernica', 'No. 5 1948' og 'Marilyn Diptych'. Mange kan sætte billeder på de nævnte titler. Men hvorfor er disse malerier så berømte? Vi betragter værkerne fra mange perspektiver og hører om kunstnernes inspirationskilder og forarbejder. Vi går under overfladen på værkerne og hører om deres tilblivelsesproces; om teknikker og materialer. Vi diskuterer motivernes betydning. Vi sætter værkerne i relation til deres samtid og den kunstneriske og samfundsmæssige udvikling. Vi hører om værkernes livshistorie; rejser, flytninger, konservering og et tyveri. Om kopier, varianter og parafraser. Om samtidens og eftertidens modtagelse og fortolkninger af værkerne. Og om myterne om dem.

2312-008

Rundt om Guldalderen

— **TID:** 8/2, 5 onsdage, kl. 18.15–20.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVERS: Birgitte Zacho, kunsthistoriker

I første halvdel af 1800-tallet sker der spændende ting på den danske kunsts scene. Der sker så meget, at eftertiden har kaldt perioden den danske guldalder. Men hvad skete der egentlig? Efter Den Franske Revolution bliver borgerskabet toneangivende i samfundet, og i hele perioden ses en refleksion over en række borgerlige værdier og normer i billedkunsten. Det er også en periode, hvor borgerens nationale tilhørsforhold bliver aktuelt. Samtidig reflekterer malerne over kunstnerens rolle og kunstens potentiale. Centrale kunstnere som Eckersberg, Lundbye, Mørstrand og Købke udfolder de nye strømninger inden for kunstens forskellige genrer.

08/02: Hvad er guldalder?
15/02: Portrætkunsten
22/02: Alle veje fører til Rom
01/03: Fra historiemaleri til genremaleri
08/03: Landskabsmaleriet

2312-005

100 års dansk keramik

— **TID:** 16/3, 5 torsdage, kl. 18.15–20.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVERS: Carsten Bagge Laustsen, Aarhus Universitet

Dansk keramik er populært som aldrig før. I tv konkurrerer keramikere om at lave funktionelle, æstetiske og teknisk komplicerede værker. Udstillinger trækker massevis af besøgende, og små værksteder trives overalt. I denne forelæsningsrække giver Carsten Bagge Laustsen, der er passioneret keramiksamler og forfatter til bogen '100 års dansk keramik' (2021), dig et sjældent indblik i den moderne, danske keramiske tradition gennem 100 år: lige fra modernismens frembrud med Thorvald Bindesbøll og den tidlige kunstkeramik, over 1930'ernes stentøjsrevolution på Den Kongelige Porcelænsfabrik, enkeltværkstederne og studierkeramikken fra 50'erne og endelig frem til den nyere og mere eksperimenterende, skulpturelle keramik. Forelæsningsrækken er baseret på bogen '100 års dansk keramik' (Turbine), der udkommer i 2022.

Litteratur, teater & musik

2222-044

Musikkens mesterværker

TID: 9/9, 4 fredage, kl. 11.00-12.45
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
STED: Kolding Bibliotek, Slotssøvejen 4
UNDERVISER: Leif V. S. Balthzersen, mag. art. i musikvidenskab

Kom tæt på musikken! I denne forelæsningsrække dykker vi ned i nogle berømte musikværker. Her er fx en opera om frihed fra undertrykkelse, en gribende cellokoncert, et glansfuldt oratorium og jazzede pariseroplevelser. Få lejlighed til at fordybe dig i ét værk ad gangen og bliv samtidig introduceret til musikbegreber, musikgenrer, instrumenter og musikhistorie. Du bliver rustet til at få endnu mere ud af din næste musikoplevelse – uanset om det er et nyt værk, du kaster dig over, eller om du genhører et af disse mesterværker. Alle deltagere får adgang til musikken via internet og skal til hver mødegang lytte til værket på forhånd.

09/09: Beethoven: 'Fidelio'
16/09: Elgar: 'Cellokoncert'
23/09: Händel: 'Solomon'
07/10: Gershwin: 'En amerikaner i Paris'

2222-043

Knæk litteraturens koder

TID: 10/10, 6 mandage, kl. 18.15-20.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
STED: Kolding Bibliotek, Slotssøvejen 4

Litteratur giver oplevelser. Den giver adgang til nye refleksioner, andre menneskeskæbner og fremmede verdener. De unikke læseoplevelser findes overalt, og hver litterær genre har sine særlige kendetegn. Hvordan læses en novelle? Et digt? Dramaet? Eller en roman? Litteraturen bruger kodesprog i form af symboler, metaforer og andre fortælle tekniske greb. Så for at forstå litteraturens skjulte lag må man fortolke og afdække dens strukturer. Lær centrale skønlitterære genrer at kende, og bliv klogere på deres udtryksformer, ligheder og forskelle. Forløbet tager afsæt i konkrete tekster inden for de forskellige genrer.

10/10: **Lyrikken.** Jan Rosiek, professor i dansk litteratur, Københavns Universitet
24/10: **Novellen.** Anne-Marie Vestergaard, cand.mag. i litteraturvidenskab
31/10: **Eventyret.** Peer E. Sørensen, professor emeritus i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet
07/11: **Romanen.** Lis Møller, professor i litteratur, Aarhus Universitet
14/11: **Dramaet.** Johan Holm Mortensen, dramaturg, Det Kongelige Teater
21/11: **Autofiktion.** Stefan Kjerkegaard, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

2222-083

Om at læse Karen Blixen

TID: 22/11, 1 tirsdag, kl. 18.15-20.00
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Charlotte Engberg, lektor i dansk, Roskilde Universitet

Karen Blixens fortællinger er fulde af latter og alvor. Mod, humor, munterhed, det eventyrlige – kombineret med en sans for det gakkede og komiske. Men der er samtidig en alvor bag latteren, en særlig form for ironi, der vender op og ned på konventionelle måder at opfatte tilværelsen på, inklusive relationen mellem mand og kvinde. Som forfatter er Karen Blixen en samler. Hun blander højt og lavt i sin lidenskabelige dialog med både litteratur- og kunsthistorien. Denne aften i selskab med Karen Blixens forfatterskab vil vi lægge øret til den berusende latter, der udgår fra fortællingerne.

Vil du med Folkeuniversitetet i Odense Teater eller på kunstdtur over to dage i København?

2221-115

Tag med i Odense Teater: Det europæiske slagtehus

— **TID:** 28/9, 2 onsdage
PRIS: 295 kr. inkl. teaterbillet
STED: Syddansk Universitet, Moseskovvej 49, Odense M. og Odense Teater, Jernbanegade 21
UNDERVERSISER: Marianne Børch, dr.phil. i engelsk litteratur, Syddansk Universitet

Oplev den største Shakespeare-opsætning på Odense Teater nogensinde.

Foran den unge kong Richard II står to af hans nærmeste i åben krig om deres loyalitet til kronen. Den unge konge er i tvivl om sin dom over dem. Hentretelse? Tvekamp? Landsforvisning? Hvad Richard ikke ved endnu er, at hans beslutning kommer til at besegle hans egen skæbne og kaste England ud i en 30 år lang, blodig borgerkrig.

'DET EUROPÆISKE SLAGTEHUS' er en nyskrevet bearbejdelse af William Shakespeares 'Wars of the Roses', der samler hele otte af hans største historiske kongedramaer (Richard II, Henrik IV del 1 & 2, Henrik V, Henrik VI del 1, 2 & 3 og Richard III) i én storslået, episk fortælling om de virkelige hændelser og politiske konflikter, der begyndte i England, men også snart fik Frankrig til at brænde. Det er historien om civilisationers blodige fødsel og fald og den endeløse kamp om tronen med alt, hvad det indebærer af magtspil, bedrag og politiske intriger. Det bliver ikke større.

Se forestillingen i Odense Teater og bliv klogere på det hele på Folkeuniversitetet i ugen forinden. Folkeuniversitetets kursister får A-billetter til forestillingen. Det er muligt at tilkøbe en portion brændende kærlighed til 100 kr. ved tilmelding.

OBS! Tilmelding lukker 21/9.

PROGRAM

28/09 kl. 18.45-20.30: Forelæsning, Marianne Børch, dr.phil. i engelsk litteratur, Syddansk Universitet

05/10 kl. 17.30-23.30 (inkl. en times pause): Teaterforestilling på Odense Teater

2221-161

Tag med Folkeuniversitetet på kunstdtur i København

— **TID:** 22/11 og 23/11, 2 dage, kl. 10.00
PRIS: 2395 kr. inkl. entré til udstillinger, frokost, kaffe/kage og aftensmad på første dag
STED: Se mødesteder nedenfor
UNDERVERSISER: Mathilde Teglgaard Nielsen, cand.mag. i kunsthistorie

Tag med til hovedstaden og få kunstoplevelser i verdensklasse. Vi skal opleve Martin Nyrups totalkunstværk, Københavns Rådhus, hvortil en mængde danske kunstnere har bidraget, blandt andre Krøyer, Hammershøi, Slott-Møller, Skovgaard og Bissen. Vi skal også til Christiansborg og se statsministerportrætter, monumentale malerier og rumudsmykninger af Olaf Rude, Michael Kvium, Per Kirkeby, Simone Aaberg Kærn, Erik A. Frandsen m.fl. På turen når vi at opleve rytterstatuer, vandkunst, mindesmærker og rene kunstværker under åben himmel, fra det ikoniske Storkespringvandet, til det spritnye værk Oak Stacks. Vi skal se hovedværker på Statens Museum for Kunst, Ny Carlsberg Glyptotek og Thorvaldsens Museum, men også særudstillinger med den koloristiske gigant Henri Matisse og den nulevende irske verdensstjerne Sean Scully.

Måltider og kaffepauser nyder vi i de bedste rammer, og det hele er bestilt. Ønsker du at overnatte, kan du bestille overnatning som tilvalg i forbindelse med, at du bestiller turen. Du kan vælge en overnatning for en person til 620 kr. eller for 2 personer til 810 kr. inkl. morgenmad. Du er også velkommen til selv at arrangere overnatning, hvis du foretrækker det.

22. november

10.00-12.00: Ny Carlsberg Glyptotek. Huset, hovedværker og parret bag museet

12.00-13.00: Frokost i Glyptotekets café, Picnic

13.00-14.30: Kunstdvandring fra Glyptoteket til Rådhuspladsen. Vi skal bl.a. se Lurblæserne, Bjørnespringvandet og Vejrpigerne

14.30-15.00: Kaffe og kage på Københavns Rådhus

15.00-17.00: Kunsten på Københavns Rådhus. Vi oplever et totalkunstværk

17.00-19.00: Oplev på egen hånd og middag i Snapstinget, Christiansborg

19.00-20.30: Kunsten i Folketinget. Statsministerportrætter, rumudsmykninger m.m

23. november

10.00-12.00: Statens Museum for Kunst. Hovedværker og særudstillingen Matisse, det røde atelier

12.00-13.00: Frokost i museets café, Kafeteria

13.00-14.30: Kunstdvandring fra Statens Museum for Kunst til Thorvaldsens Museum. Vi skal blandt andet se Hyldemor, Storkespringvandet og rytterstatuen af Absalon

14.30-15.30: Kaffe og kage

15.30-16.00: Thorvaldsens Museum. Bygningen, kunstsamlingen og særudstillingen Sean Scully Material World

16.00: Tak for nu

Praktiske oplysninger

TILMELDING

Tilmeld dig på fuodense.dk/kolding, og betal med Dankort, VisaDankort, Mastercard, Visa Electron eller Mobilepay. Firmabetaling på EAN eller faktura.

AFMELDING

Hvis du fortryder, kan du få det indbetalte beløb refunderet fratrukket et ekspeditionsgebyr på 100 kr. pr. billet. Afmelding senest 14 dage før holdstart.

FORBEHOLD

Folkeuniversitetet forbeholder sig ret til ændring af underviser, lokale, dato, tidspunkt og format. Sådanne ændringer giver ikke ret til refusion af betalingen. Ændringer oplyses på fuodense.dk/kolding og via mail og/eller sms. Er vi nødsaget til at aflyse et hold, refunderer vi beløbet til samme konto, som der er betalt fra.

RABATTER

Studerende

Studerende kan deltage i hold med rabat. Rabatten gælder hold, hvor bøger, forplejning og andre udgifter ikke er inkluderet, og hvor der ikke er begrænset antal pladser til rådighed.

Rabatter med aftalekoder

Ansatte på Syddansk Universitet har gratis adgang til udvalgte hold, hvor eksempelvis bøger, forplejning og andre ekstra udgifter ikke er inkluderet.

Medlemmer af Dansk Sygeplejeråd Kreds Syd kan deltage i udvalgte hold med 50% rabat på Folkeuniversitetet i Odense og i Kolding.

Kontakt sekretariatet på fu@fuo.sdu.dk for at få en aftalekode og information om tilmelding med rabat.

Virksomhedsaftaler

Vil du give medarbejderne i din virksomhed kompetenceudvikling, læring og en god oplevelse på Folkeuniversitetet? Kontakt os og hør mere om muligheden for en virksomhedsaftale.

MAD OG DRIKKE

Vi sælger kaffe, te og kakao for 12 kr. Inkl. tre stk. chokolade for 20 kr.

Se sdu.dk for info om kantinens åbningstider.

FOTOS OG ILLUSTRATIONER

Fotos s. 1, 5 og 8: Kirstine Mengel, s. 2: Juan de Dios, s. 21: Emilia Therese. Grafik og layout: Walk Agency.

NOTER OG SLIDES

Slides og undervisningsnoter er ikke inkluderet i prisen, og de kan ikke forventes fremskaffet og udleveret.

PROGRAMMETS MILJØAFTRYK OG HÅNDTERING

Programmets sider er trykt på 100 % genbrugspapir, og omslaget på ubestrøget offsetpapir. Papirmassen er fra ansvarligt skovbrug (FSC-mærket) og fremstillet under skrappe miljøkrav (Svanemærket og EU-Blomsten). Programmet skal efter brug puttes i papircontaineren.

Find vej til undervisningen

Folkeuniversitetet i Syddanmark

Bor du eksempelvis i Billund, i Varde eller i Haderslev? Så tjek, om der sker noget spændende i din by. For Folkeuniversitetet har mange komiteer på Fyn, i Jylland og på Sjælland, som hver især arrangerer lokale forelæsninger. Find din by herunder, og læs mere på fuodense.dk/syddanmark/program.

Fyn

FOLKEUNIVERSITETET ASSENS

Formand Birgitte Lerche
Administrator Lasse Tajmer,
post@fuassens.dk

FAABORG FOLKEUNIVERSITET

Formand og administrator
Morten Gjeddebæk,
faaborgfolkeuni@gmail.com
www.faaborgfolkeuni.dk

LILLEBÆLT FOLKEUNIVERSITET

Formand Henriette Bacher Lind,
hebl@km.dk
Administrator Lissi Hygum Lind,
lissi.lind@fredericia.dk
www.fulillebaelt.dk

LANGELAND FOLKEUNIVERSITET

Formand og administrator Lone Nordal
Petersen, skebjerg-soegaard@mail.dk

NORDFYNS FOLKEUNIVERSITET

Formand og administrator Kaj Andersen,
kaj-vera@email.dk

RINGE/RYSLINGE FOLKEUNIVERSITET

Formand og administrator Mogens Keinicke,
mokeinicke@gmail.com

SVENDBORG FOLKEUNIVERSITET

Formand Rune Høirup Madsen
Administrator Anne-Mette Graubæk,
svendborgfolkeuniversitet@gmail.com
www.svendborgfolkeuniversitet.dk

Sjælland

LOLLAND FOLKEUNIVERSITET

Formand og administrator
Bente Kaspersen,
bentek@mail123.dk

ROSKILDE FOLKEUNIVERSITET

Formand Jes Nysten
Administrator Sofie Amalie Ulrik
Andreasen,
Roskilde-folkeuniversitet@ruc.dk
www.roskildekunstforening.dk/folkeuniversitetet-roskilde

ODSHERRED FOLKEUNIVERSITET

Formand Alice Sarp, aas@km.dk
www.odsherredfolkeuniversitet.dk

Jylland

VEJLE FOLKEUNIVERSITET

Formand Vagn Kjeldsen,
kjeldsenvagn@gmail.com
Administrator Mette Fruergaard,
mefru@vejlebib.dk
www.folkeuniversitet-vejle.dk

BILLUND FOLKEUNIVERSITET

Formand og administrator Søren
Bork-Pedersen, fu@fubillund.dk
www.fubillund.dk

VEJEN FOLKEUNIVERSITET

Formand Linda Klitmøller,
lk@sonderskov.dk
www.fu-vejen.dk

HØJER FOLKEUNIVERSITET

Formand Claus Egelund,
cle@km.dk

KOLDING FOLKEUNIVERSITET

Koldinghus – forening af slægtsforskere. Formand Leif Lillesøe,
l.lillesoe@gmail.com
www.slaegtsforskning.kolding.dk

VARDE-ØLGOD FOLKEUNIVERSITET

Formand og administrator
Karen Harritsø, karenbroede@gmail.com

FOLKEUNIVERSITETET I HADERSLEV

Formand Karl Erik Olesen,
kaeo@haderslev.dk
Administrator Kai Bjørnskov,
kaicb@yahoo.dk
www.folkeuniversitetetihaderslev.dk

GIVE-EGNENS FOLKEUNIVERSITET

Formand og administrator Gunhild
Ørnsholt, gunhild.oernsholt@mail.dk

SYDVESTJYSK FOLKEUNIVERSITET

Formand Erling Petersson
Administrator Katrine Bruun Nielsen,
[65504103, fu@fue.sdu.dk](mailto:65504103_fu@fue.sdu.dk)
www.fusydvest.dk

AABENRAA FOLKEUNIVERSITET

Formand Anette Jensen,
aneje@km.dk
Næstformand Povl Callesen,
callesenpovl@gmail.com